

NN 45/2009 (10.4.2009.), Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju

HRVATSKI SABOR

1031

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OSIGURAVANJU KVALITETE U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Proglašavam Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. travnja 2009. godine.

Klasa: 011-01/09-01/66

Urbroj: 71-05-03/1-09-2

Zagreb, 6. travnja 2009.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O OSIGURAVANJU KVALITETE U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje:

- osiguravanje i unapređivanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju postupcima inicijalne akreditacije, reakreditacije, tematskog vrednovanja i vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete (*audit*),
- status, djelatnost i ustrojstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) kao javne ustanove u Republici Hrvatskoj koja brine o osiguravanju i unapređivanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, te
- uloga ostalih tijela koja u Republici Hrvatskoj brinu o osiguravanju i unapređivanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na javna i privatna visoka učilišta, javne znanstvene institute i druge znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika

Hrvatska te privatne znanstvene institute i druge pravne osobe upisane u Upisnik znanstvenih organizacija (u daljnjem tekstu: predmeti vrednovanja).

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *Kvaliteta u znanosti i visokom obrazovanju* predstavlja višedimenzionalan i dinamičan koncept u kojem se naglasak stavlja na udovoljavanje općeprihvaćenim standardima i očekivanjima društva u cjelini uz težnju ka stalnom unapređenju svih procesa i njihovih ishoda.
2. *Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete* sustav je mjera i aktivnosti kojima predmeti vrednovanja osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti.
3. *Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete* obuhvaća vrednovanje i ocjenu kvalitete predmeta vrednovanja koji se temelje na objektivnim i jasnim kriterijima.
4. *Vrednovanje* obuhvaća postupke i rezultat utvrđivanja kvalitete, svrsishodnosti i učinkovitosti predmeta vrednovanja te studijskih programa. Postupci vrednovanja su: inicijalna akreditacija, reakreditacija, tematsko vrednovanje i vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete.
5. *Inicijalna akreditacija* je postupak vanjskog vrednovanja kvalitete novih predmeta vrednovanja i/ili novih studijskih programa kako bi se utvrdilo ispunjava li predmet vrednovanja nužne postavljene uvjete i standarde u kojem postupku se donosi akreditacijska preporuka u svrhu izdavanja dopusnice visokim učilištima za obavljanje djelatnosti i/ili izvođenje studijskih programa te izdavanja dopusnice znanstvenim organizacijama za obavljanje djelatnosti.
6. *Reakreditacija* je postupak vanjskog vrednovanja kvalitete postojećih predmeta vrednovanja i/ili studijskih programa u kojem se donosi akreditacijska preporuka s ocjenom i preporukama za poboljšanje, radi potvrde ispunjavanja uvjeta za nastavak obavljanja djelatnosti i/ili izvođenje studijskih programa visokih učilišta te potvrde ispunjavanja uvjeta za nastavak obavljanja djelatnosti znanstvenih organizacija.
7. *Tematsko vrednovanje* je postupak predmeta vrednovanja, a provodi se u skladu s člankom 24. ovoga Zakona.
8. *Vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete (audit)* je postupak prosudbe stupnja razvijenosti i učinkovitosti unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja. Ishod ovoga postupka je izvješće s preporukama za poboljšanje te certifikat koji izdaje Agencija.
9. *Akreditacijska preporuka Agencije* je neovisno stručno mišljenje Agencije koje se donosi na temelju provedenog postupka vrednovanja, a na osnovu kojeg ministarstvo nadležno za poslove znanosti i visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odlučuje o ishodu postupka vrednovanja.
10. *Dopusnica* je upravni akt kojeg donosi Ministarstvo na temelju provedenog postupka vrednovanja, a kojim se utvrđuje da predmet vrednovanja ispunjava uvjete za početak obavljanja djelatnosti i/ili izvođenje studijskog programa.
11. *Potvrda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti* – javna isprava koju predmetima vrednovanja u postupku reakreditacije izdaje Ministarstvo u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.
12. *Certifikat vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja* je potvrda o stupnju razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja.

GLAVA II. AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Članak 3.

(1) Agencija je samostalna pravna osoba s javnim ovlastima upisana u sudski registar.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska.

(3) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Članak 4.

(1) Agencija samostalno i neovisno obavlja poslove iz djelokruga utvrđenog ovim Zakonom i drugim propisima, poštujući europske standarde i smjernice te međunarodnu praksu na području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

(2) U okviru svoga djelokruga Agencija:

a) provodi dio postupka inicijalne akreditacije,

b) provodi postupak reakreditacije,

c) provodi postupak tematskog vrednovanja,

d) provodi postupak vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjih sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete (*audit*),

e) prikuplja i obrađuje podatke o sustavu znanosti i visokog obrazovanja i drugim sustavima s kojima je znanost i visoko obrazovanje u međuovisnosti, a prvenstveno:

– o resursima znanosti i visokog obrazovanja i njihovoj primjerenosti društvenim potrebama,

– o kvaliteti i učinkovitosti znanstvene djelatnosti i djelatnosti visokog obrazovanja,

– o tendencijama razvoja sustava znanosti i visokog obrazovanja i njihovih dijelova,

na kojima se temelje analize potrebne kao polazišta za utvrđivanje standarda i kriterija za vrednovanje koje provodi Agencija te donošenje ocjena u svim postupcima vrednovanja i koji predstavljaju relevantne informacije o stanju i učinkovitosti cjelokupnoga sustava znanosti i visokog obrazovanja potrebne stručnim i državnim tijelima za donošenje strateških odluka za razvoj znanosti i visokog obrazovanja u cjelini. Sve prikupljene podatke, analize i statistike Agencija dostavlja Ministarstvu na njegov zahtjev, a zajedno s Ministarstvom usklađuje evidencije koje ono vodi na temelju svojih zakonskih ovlasti,

f) provodi postupak stručnog priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija sukladno posebnim propisima,

g) pruža informacije o uvjetima upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj i objedinjuje podatke o ispunjavanju uvjeta za upis pristupnika na visoka učilišta na temelju kojih visoka učilišta upisuju studente na studentske programe,

h) obavlja poslove povezivanja i uključivanja u međunarodna udruženja i mreže koje se bave osiguravanjem kvalitete u sustavu znanosti i visokog obrazovanja,

i) radi na poticanju razvoja znanstvenih vještina, znanja i istraživanja o sustavu kvalitete znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj i provodi sustavne edukacijske aktivnosti na nacionalnoj razini, a posebno edukaciji članova stručnih tijela u postupcima vrednovanja u okviru vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete,

j) obavlja i druge poslove sukladno posebnim propisima.

(3) U obavljanju svoje djelatnosti Agencija poslove iz stavka 2. točke pod a), b), c), d), e), f) i i) obavlja kao javnu ovlast.

(4) Djelatnost Agencije pobliže se uređuje Statutom i drugim općim aktima Agencije, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(5) Prikupljanje i obradu podataka iz stavka 2. točke e) ovoga članka, Agencija uređuje općim aktom u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka te tajnost podataka.

Članak 5.

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se iz državnog proračuna.

(2) Sredstva za obavljanje djelatnosti Agencija može stjecati i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članak 6.

Unutarnji ustroj i poslovanje Agencije te uvjeti zapošljavanja i rada uređuju se općim aktima Agencije sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

Članak 7.

(1) Tijela Agencije su: Upravno vijeće, ravnatelj i stručno vijeće.

(2) U Agenciji se ustrojava Akreditacijski savjet kao stručno vijeće Agencije, koji čine predstavnici iz sustava znanosti i visokog obrazovanja.

(3) Sastav, mandat djelokrug i način rada te druga pitanja od značaja za rad Akreditacijskog savjeta pobliže se uređuju Statutom Agencije.

(4) Agencija može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čiji se sastav, način osnivanja i djelokrug uređuju Statutom Agencije.

Članak 8.

(1) Agencijom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i osam članova.

(2) Predsjednik i članovi Upravnoga vijeća imenuju se na vrijeme od četiri godine.

(3) Predsjednika i sedam članova Upravnoga vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor i to:

- predsjednika i dva člana na prijedlog Vlade Republike Hrvatske,
- jednog člana na prijedlog Rektorskoga zbora,
- jednog člana na prijedlog Vijeća veleučilišta i visokih škola,
- jednog člana na prijedlog nacionalnoga vijeća nadležnog za znanost i
- jednog člana na prijedlog nacionalnoga vijeća nadležnog za visoko obrazovanje
- jednog člana iz reda studenata na prijedlog Hrvatskoga studentskog zbora.

(4) Agencija imenuje i razrješuje jednog člana Upravnoga vijeća iz reda svojih zaposlenika.

(5) Način i postupak predlaganja predsjednika i članova Upravnoga vijeća pobliže se uređuju statutom Agencije.

(6) Predsjedniku, odnosno članu Upravnoga vijeća mandat može prestati i prije isteka vremena iz stavka 2. ovoga članka, a osobito ako sam zatraži razrješenje, ako teže povrijedi dužnosti utvrđene Statutom Agencije, u slučaju nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti dulje od šest mjeseci, u slučaju trajnoga gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti te u slučaju pravomoćne osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti.

(7) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika i člana Upravnoga vijeća, imenovanog od strane Hrvatskoga sabora, prije isteka razdoblja na koje je imenovan, Agencija obavještava Hrvatski sabor.

Članak 9.

(1) Upravno vijeće Agencije:

- donosi Statut Agencije na prijedlog ravnatelja i uz suglasnost Ministarstva,
- imenuje i razrješava ravnatelja,
- imenuje i razrješava zamjenike ravnatelja Agencije na prijedlog ravnatelja,
- donosi Pravilnik o unutarnjem redu kojim se pobliže uređuje unutarnji ustroj Agencije na prijedlog ravnatelja,
- donosi godišnji program rada Agencije kojim se detaljno uređuju aktivnosti i poslovi Agencije za kalendarsku godinu te nadzire provođenje programa,
- usvaja godišnji proračun Agencije na prijedlog ravnatelja,
- prihvaća završno financijsko izvješće Agencije,
- određuje vrstu usluga koje Agencija pruža uz naknadu i visinu naknade za pružene usluge na prijedlog ravnatelja,
- usvaja godišnje izvješće o radu Agencije koje podnosi ravnatelj i prosljeđuje ga osnivaču Agencije,

– obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

(2) Upravno vijeće odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

(3) Način rada Upravnoga vijeća pobliže se uređuje Statutom Agencije i Poslovníkom o radu Upravnoga vijeća.

Članak 10.

(1) Ravnatelj je poslovodni i stručni voditelj Agencije.

(2) Ravnatelja imenuje i razrješava Upravno vijeće.

(3) Ravnatelj se, na temelju javnog natječaja, imenuje na razdoblje od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

(4) Za ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete sukladno odredbama Statuta Agencije.

(5) Postupak imenovanja i razrješavanja ravnatelja pobliže se uređuje Statutom Agencije.

Članak 11.

Ravnatelj Agencije:

– predstavlja i zastupa Agenciju, vodi poslovanje i stručni rad Agencije,

– predlaže Upravnom vijeću Statut, njegove izmjene i dopune, Pravilnik o unutarnjem redu i godišnji proračun,

– donosi druge opće akte iz djelokruga rada Agencije,

– samostalno poduzima pravne radnje u ime i za račun Agencije do vrijednosti utvrđene Statutom Agencije,

– odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa radnika Agencije,

– sudjeluje u radu Upravnoga vijeća bez prava odlučivanja,

– obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Članak 12.

(1) Ravnatelj Agencije ima zamjenika i pomoćnike ravnatelja.

(2) Za zamjenika i pomoćnika ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete utvrđene Statutom Agencije.

(3) Broj pomoćnika ravnatelja, način i postupak za imenovanje zamjenika i pomoćnika ravnatelja te djelokrug njihova rada uređuju se statutom Agencije.

Članak 13.

(1) U Agenciji se ustrojava Nacionalni ENIC/NARIC ured kao izvještajni centar o akademskoj pokretljivosti i priznavanju visokoškolskih kvalifikacija.

(2) Ustrojstvo i djelokrug Nacionalnog ENIC/NARIC ureda pobliže se uređuju Statutom i drugim općim aktom Agencije.

Članak 14.

(1) U Agenciji se ustrojava Središnji prijavni ured sa zadaćom:

a) objedinjavanja podataka o ispunjavanju uvjeta za upis pristupnika na visoka učilišta te

b) izrade rang-lista bodovanih postignutih rezultata školovanja na temelju kojih visoka učilišta upisuju studente na studijske programe kao i

c) pružanja informacija o uvjetima upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

(2) Radi usklađivanja podataka o uspjehu učenika na državnoj maturi Središnji prijavni ured surađuje s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja i visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

(3) U radu Središnjega prijavnog ureda mogu sudjelovati predstavnici svakog sveučilišta i predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola.

(4) Ustrojstvo i djelokrug Središnjega prijavnog ureda pobliže se uređuju Statutom i drugim općim aktom Agencije.

Članak 15.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja Ministarstvo.

(2) O rezultatima svoga rada Agencija jedanput godišnje izvješćuje osnivača, nacionalno vijeće nadležno za znanost i nacionalno vijeće nadležno za visoko obrazovanje.

(3) Agencija je dužna dostaviti relevantne informacije o svojem radu nacionalnim vijećima iz stavka 2. ovoga članka na njihov zahtjev.

Članak 16.

(1) Imovinu Agencije čine sredstva za rad pribavljena od osnivača ili pribavljena iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

(2) Agencija ne može bez suglasnosti osnivača steći, opteretiti ili otuđiti nekretnine i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene Statutom Agencije.

Članak 17.

(1) Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.

(2) Za obveze Agencije solidarno i neograničeno odgovara osnivač.

GLAVA III. SUSTAV OSIGURAVANJA I UNAPREĐIVANJA KVALITETE

Članak 18.

(1) Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vanjski i unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

(2) Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete predmeta vrednovanja temelji se na nacionalnim, europskim i međunarodnim standardima. U postupcima vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, na temelju javnih ovlasti utvrđenih ovim Zakonom, sudjeluje Agencija.

(3) Strateški dokument mreže visokih učilišta, koji sadržava smjernice i kriterije za osnivanje visokih učilišta i studijskih programa te projekciju osnivanja novih javnih visokih učilišta, radi provođenja postupaka vrednovanja u okviru vanjskoga sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, donosi Hrvatski sabor na prijedlog nacionalnoga vijeća nadležnog za visoko obrazovanje.

(4) Strateški dokument mreže javnih znanstvenih organizacija koji sadržava smjernice i kriterije za osnivanje javnih znanstvenih organizacija te projekciju osnivanja novih javnih znanstvenih organizacija radi provođenja postupaka vrednovanja u okviru vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, donosi Hrvatski sabor na prijedlog nacionalnog vijeća nadležnog za znanost.

(5) Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete uređuje svojim općim aktom svaka ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

(6) Unutarnji sustav za osiguravanje i unapređivanje kvalitete sastavnica sveučilišta dio je jedinstvenog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete pri sveučilištima.

VANJSKI SUSTAV OSIGURAVANJA I UNAPREĐIVANJA KVALITETE

Inicijalna akreditacija za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja

Članak 19.

(1) Postupak inicijalne akreditacije za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja započinje zahtjevom za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja koji se podnosi Ministarstvu.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Ministarstvu najmanje godinu dana prije početka akademske godine u kojoj će započeti izvođenje studijskog programa na temelju suglasnosti za osnivanje.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju potrebnu za izdavanje suglasnosti za osnivanje visokoga učilišta, a koja sadrži:

1. ugovor s već postojećim visokim učilištem o zajedničkom izvođenju studijskog programa koji ima dopusnicu,

2. osnivački akt,

3. elaborat o osnivanju koji sadrži studiju o opravdanosti osnivanja i izvođenja studijskih programa koje visoko učilište želi izvoditi, sukladno strateškome dokumentu mreže iz

članka 18. stavka 3. ovoga Zakona, a u izradi kojega su sudjelovali i nastavnici iz sustava visokog obrazovanja iz znanstvenog polja studijskih programa za koji se podnosi zahtjev,

4. dokaze o odgovarajućem prostoru i opremi,

5. bankarsku garanciju koju podnose privatna visoka učilišta radi nastavka i završetka studija u slučaju prestanka rada ustanove ili prestanka izvođenja određenoga studijskog programa u korist visokog učilišta s kojim ima ugovor iz točke 1. ovoga stavka,

6. dokaze o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti ako je podnositelj visoko učilište koje želi izvoditi sveučilišne studijske programe.

(4) Ministarstvo provjerava urednost zaprimljenoga zahtjeva te ukoliko je zahtjev uredan, isti prosljeđuje Agenciji u roku od 15 dana od zaprimljenoga zahtjeva.

(5) Agencija u roku od 8 dana od zaprimljenog zahtjeva započinje postupak utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za osnivanje visokog učilišta sukladno dokumentaciji iz stavka 3. ovoga članka.

(6) U postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za osnivanje visokog učilišta, Agencija je dužna pribaviti stručno mišljenje Akreditacijskog savjeta o elaboratu iz stavka 3. točke 3. ovoga članka.

(7) Agencija u roku od 60 dana prosljeđuje Ministarstvu obrazloženu preporuku za izdavanje suglasnosti za osnivanje visokog učilišta. Na osnovi pozitivne preporuke Agencije, Ministarstvo, u roku od osam dana, izdaje suglasnost za osnivanje visokog učilišta.

(8) Ako Agencija u postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za osnivanje visokog učilišta donese negativnu preporuku, za izdavanje suglasnosti za osnivanje visokog učilišta, Ministarstvo, u roku od osam dana, uskraćuje suglasnost za osnivanje.

(9) Nakon pribavljanja suglasnosti za osnivanje, visoko učilište može započeti s upisivanjem studenata na studijski program sukladno ugovoru iz stavka 3. točke 1. ovoga članka, a po završetku kojega, matično visoko učilište izdaje isprave o završetku studija sukladno ugovoru iz stavka 3. točke 1. ovoga članka.

(10) Protekom najmanje dvije godine od izdavanja suglasnosti za osnivanje visokog učilišta, visoko učilište podnosi Ministarstvu sljedeću dokumentaciju:

1. potvrdu matičnoga visokog učilišta da je visoko učilište koje traži izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja izvodilo studijski program najmanje dvije godine, sukladno ugovoru iz stavka 3. točke 1. ovoga članka,

2. odgovarajući broj zaključenih ugovora o radu sa znanstveno-nastavnim ili nastavnim osobljem,

3. dokaz o odgovarajućem prostoru i opremi,

4. dokaz o osiguranim potrebnim sredstvima za obavljanje djelatnosti sukladno pravilniku iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona.

(11) Agencija donosi akreditacijsku preporuku u roku od 60 dana od zaprimanja dokumentacije iz stavka 10. ovoga članka. Akreditacijskom preporukom Agencija preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar):

1. izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti i izvođenje predloženoga studijskog programa,
2. odbijanje zahtjeva za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti i izvođenje predloženoga studijskog programa.

(12) U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti, osnivač ima pravo ponoviti zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti po isteku roka od godinu dana od dana donošenja rješenja.

Inicijalna akreditacija za izvođenje studijskog programa

Članak 20.

(1) Zahtjev za izvođenje novoga studijskog programa podnose privatna visoka učilišta, javne visoke škole i veleučilišta. Zahtjev se podnosi Ministarstvu najmanje godinu dana prije početka akademske godine u kojoj će započeti izvođenje studijskog programa.

(2) Zahtjev se podnosi Ministarstvu i mora sadržavati:

1. elaborat o studijskom programu koji sadrži studiju o opravdanosti izvođenja studijskog programa, sukladno strateškome dokumentu mreže iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona, a u izradi kojega su sudjelovali i nastavnici iz sustava visokog obrazovanja iz znanstvenog polja studijskog programa za koji se podnosi zahtjev,
2. dokaze o odgovarajućem prostoru i opremi,
3. odgovarajući broj zaključenih ugovora o radu sa znanstveno-nastavnim ili nastavnim osobljem,
4. dokaz o osiguranim potrebnim sredstvima za obavljanje djelatnosti sukladno pravilniku iz članka 26. stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministarstvo provjerava urednost zaprimljenoga zahtjeva te ako je zahtjev uredan, prosljeđuje ga Agenciji u roku od 15 dana od zaprimljenoga zahtjeva.

(4) Agencija u roku od 8 dana od zaprimljenog zahtjeva pokreće postupak utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za izvođenje studijskog programa, sukladno dokumentaciji iz stavka 2. ovoga članka.

(5) U postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za izvođenje studijskog programa, Agencija je dužna pribaviti stručno mišljenje Akreditacijskog savjeta o elaboratu iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(6) Agencija u roku od 60 dana prosljeđuje Ministarstvu obrazloženu akreditacijsku preporuku za izdavanje dopusnice za izvođenje studijskog programa. Akreditacijskom preporukom Agencija preporuča ministru:

1. izdavanje dopusnice za izvođenje predloženoga studijskog programa,
2. odbijanje zahtjeva za izdavanje dopusnice za izvođenje predloženoga studijskog programa.

(7) Na osnovi pozitivne akreditacijske preporuke Agencije, Ministarstvo, u roku od osam dana, izdaje dopusnicu za izvođenje studijskoga programa.

(8) Ako Agencija u postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za izvođenje studijskog programa donese negativnu akreditacijsku preporuku, Ministarstvo, u roku od osam dana od dobivanja preporuke, uskraćuje izdavanje dopusnice.

(9) U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dopusnice za izvođenje studijskoga programa, podnositelj zahtjeva ima pravo ponoviti zahtjev za izdavanje dopusnice za izvođenje istoga studijskog programa po isteku roka od godinu dana od dana donošenja rješenja.

(10) Sveučilišni studijski programi osnivaju se i izvode odlukom senata sveučilišta na temelju prethodne procjene jedinice za unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete koja prilikom procjene uzima u obzir uvjete propisane pravilnikom iz članka 26. ovoga Zakona. Sveučilišni studijski programi mogu se financirati sredstvima državnog proračuna samo na temelju ugovora sklopljenog s Ministarstvom, a uz prethodno dobiveno pozitivno mišljenje Agencije.

Inicijalna akreditacija za obavljanje znanstvene djelatnosti

Članak 21.

(1) Javni znanstveni instituti i znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska mogu započeti obavljati znanstvenu djelatnost, odnosno u sudski registar upisati takvu djelatnost samo na temelju dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(2) Privatna znanstvena organizacija može tražiti izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(3) Postupak inicijalne akreditacije za obavljanje znanstvene djelatnosti započinje zahtjevom za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti koji se podnosi Ministarstvu i mora sadržavati:

1. osnivački akt,
2. elaborat o obavljanju znanstvene djelatnosti koji sadrži višegodišnji strateški program znanstvenih istraživanja u znanstvenome području za koje se traži izdavanje dopusnice, a u slučaju osnivanja javne znanstvene organizacije i studiju o opravdanosti osnivanja sukladno strateškome dokumentu mreže iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona,
3. dokaze o odgovarajućem prostoru i opremi,
4. dokaze o osiguranom potrebnom broju znanstvenika izabranih u odgovarajuće znanstveno zvanje ili s odgovarajućim brojem znanstvenih radova,
5. dokaze o osiguranim potrebnim sredstvima za rad organizacije.

(4) Ministarstvo provjerava urednost zaprimljenog zahtjeva te ukoliko je zahtjev uredan, isti prosljeđuje Agenciji u roku od 15 dana od zaprimljenog zahtjeva.

(5) Agencija u roku od 8 dana od zaprimljenog zahtjeva pokreće postupak utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti, sukladno dokumentaciji iz stavka 3. ovoga članka.

(6) U postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti, Agencija je dužna pribaviti stručno mišljenje Akreditacijskog savjeta o elaboratu iz stavka 3. točke 2. ovoga članka.

(7) Agencija u roku od 60 dana prosljeđuje Ministarstvu obrazloženu akreditacijsku preporuku za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(8) Pozitivnu akreditacijsku preporuku donosi Agencija ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za obavljanje znanstvene djelatnosti temeljene na dokazima iz stavka 3. ovoga članka.

(9) Na osnovi pozitivne akreditacijske preporuke Agencije, Ministarstvo u roku od 8 dana izdaje dopusnicu.

(10) Ako u postupku utvrđivanja ispunjavanja nužnih uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti Agencija donese negativnu akreditacijsku preporuku, Ministarstvo u roku od osam dana od dobivanja preporuke, donosi rješenje kojim se odbija izdavanje dopusnice.

Reakreditacija visokih učilišta i znanstvenih organizacija

Članak 22.

(1) Sva javna i privatna visoka učilišta, javni znanstveni instituti i druge znanstvene organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska te privatne znanstvene organizacije i druge pravne osobe koje se financiraju iz državnog proračuna podliježu periodičnoj reakreditaciji svakih pet godina. Privatne znanstvene organizacije i druge pravne osobe koje se financiraju iz državnog proračuna podliježu periodičnoj reakreditaciji samo u dijelu u kojemu se financiraju iz državnog proračuna.

(2) Agencija obavlja reakreditaciju prema svom godišnjem planu po službenoj dužnosti ili na prijedlog ministra, a može je provesti i na prijedlog visokog učilišta, odnosno znanstvene organizacije.

(3) Na temelju provedenog postupka reakreditacije, a uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku koja sadrži ocjenu kvalitete visokog učilišta i znanstvene organizacije te preporuke za unapređenje kvalitete.

(4) Rezultat provjere iz stavka 3. ovoga članka akreditacijska je preporuka kojom Agencija preporuča ministru:

1. izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti predmetima vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka ako je akreditacijska preporuka pozitivna,

2. uskratu dopusnice za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti predmetima vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka ako je akreditacijska preporuka negativna,

3. izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine, koje u slučaju visokog učilišta može obuhvatiti zabranu upisa studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

(5) U slučaju prestanka rada javnoga visokog učilišta zbog uskrate dopusnice, Ministarstvo će na prijedlog Agencije donijeti mjere kojima će se osigurati nastavak i dovršenje studija studentima toga visokog učilišta.

(6) Odredba stavka 5. ovoga članka može se primijeniti i na privatna visoka učilišta u kojem slučaju provedba mjera ide na teret osnivača.

(7) Akreditacijska je preporuka visokih učilišta i znanstvenih organizacija javna i može utjecati na razvojni proračun visokih učilišta i znanstvenih organizacija, sukladno pravilniku iz članka 26. ovoga Zakona.

(8) Postupak reakreditacije započinje poduzimanjem prve radnje Agencije u svrhu provođenja postupka reakreditacije te može trajati najdulje šest mjeseci od dana započinjanja postupka.

(9) Pozitivna akreditacijska preporuka izdat će se visokom učilištu koje ima:

1. studijski program za sveučilišne, odnosno stručne studije koji je usporediv s akreditiranim visokoškolskim studijskim programima u zemljama Europske unije, osigurava mobilnost unutar nacionalnog i međunarodnog sustava visokog obrazovanja,

2. odgovarajući broj zaključenih ugovora o radu sa znanstveno-nastavnim ili nastavnim osobljem,

3. osiguran odgovarajući prostor i opremu,

4. upis u Upisnik znanstvenih organizacija u svakom znanstvenom polju u kojemu izvodi sveučilišne studijske programe,

5. osigurana potrebna novčana sredstva za rad.

(10) Pozitivna akreditacijska preporuka izdat će se znanstvenoj organizaciji koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. usvojen višegodišnji strateški program znanstvenih istraživanja u znanstvenom području u kojem obavlja djelatnost,

2. osiguran potreban broj zaposlenih znanstvenika izabраниh u odgovarajuće znanstveno zvanje ili s odgovarajućim brojem znanstvenih radova,

3. osiguran odgovarajući prostor i oprema,

4. osigurana potrebna novčana sredstva za rad.

*Vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete
(audit)*

Članak 23.

(1) Svi predmeti vrednovanja svakih pet godina podliježu vanjskoj neovisnoj periodičnoj prosudbi unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete.

(2) Vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete obavlja se na temelju općeg akta koji donosi Agencija.

(3) Agencija obavlja vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete prema svom godišnjem planu.

(4) Nakon provedenog postupka vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete, Agencija objavljuje izvješće na mrežnim stranicama Agencije s ocjenom razvijenosti i učinkovitosti unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete.

(5) Ako se u postupku vanjske neovisne periodične prosudbe utvrdi da je unutarnji sustav osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja učinkovit, Agencija izdaje certifikat o razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete. Ako se u postupku vanjske neovisne periodične prosudbe utvrde nedostaci u ispunjavanju preporuka za poboljšavanje učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja, Agencija ne izdaje certifikat te može pokrenuti vanjsku prosudbu u razdoblju kraćem od razdoblja propisanog stavkom 1. ovoga članka ili pokrenuti postupak reakreditacije predmeta vrednovanja, ili tematsko vrednovanje.

Tematsko vrednovanje

Članak 24.

(1) Tematsko vrednovanje po službenoj dužnosti provodi Agencija na temelju odluke Akreditacijskog savjeta Agencije, a može se provesti na obrazloženi prijedlog ministra, predmeta vrednovanja i studentskog zbora visokog učilišta.

(2) Na prijedlog ministra tematsko vrednovanje se provodi radi provjere, ocjene i razvoja kvalitete ustrojstvene jedinice i/ili studijskoga programa predmeta vrednovanja odnosno utvrđivanja kvalitete djelatnosti istovrsnih predmeta vrednovanja.

(3) Na prijedlog predmeta vrednovanja tematsko vrednovanje se provodi radi vrednovanja pojedinog segmenta iz njegova djelokruga rada.

(4) Tematsko vrednovanje obavlja se na način pobliže utvrđen općim aktom Agencije.

(5) Na temelju provedenog postupka izrađuje se izvješće s ocjenom, koje se prosljeđuje podnositelju prijedloga i objavljuje na mrežnim stranicama Agencije.

(6) U slučaju negativne ocjene Agencija može pokrenuti postupak reakreditacije po službenoj dužnosti, ili na prijedlog ministra.

Članak 25.

Dopusnica i rješenje kojim se odbija ili uskraćuje izdavanje dopusnice podnositelju zahtjeva upravni je akt protiv kojega nije dopuštena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

(1) Pravilnik kojim se pobliže određuju sadržaj dopusnice, uvjeti za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, uvjeti za izvođenje studijskoga programa te uvjeti za reakreditaciju visokih učilišta donosi ministar.

(2) Pravilnik kojim se pobliže određuju sadržaj dopusnice, uvjeti za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti i uvjeti za reakreditaciju znanstvenih organizacija donosi ministar.

(3) Postupak reakreditacije iz članka 22. ovoga Zakona Agencija propisuje svojim općim aktom.

GLAVA IV. IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Svi postupci izdavanja dopusnica i vrednovanja visokih učilišta, znanstvenih organizacija i studijskih programa započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH i 46/07.) i propisa donesenih na temelju istog Zakona.

(2) Postupci vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete sukladno odredbama ovoga Zakona ne mogu započeti prije donošenja pravilnika iz članka 26. ovoga Zakona i strateškoga dokumenta mreže iz članka 18. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija za znanost i visoko obrazovanje, osnovana Uredbom o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje (»Narodne novine«, br. 101/04. i 8/07.), preoblikuje se u Agenciju koja je njezin pravni sljednik i ustrojava se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Upravno vijeće postojeće Agencije iz stavka 1. ovoga članka nastavlja s radom do imenovanja Upravnog vijeća Agencije sukladno odredbama ovoga Zakona i Statuta Agencije.

Članak 29.

(1) Agencija je dužna uskladiti svoj Statut i opće akte s ovim Zakonom u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija za znanost i visoko obrazovanje obvezna je u roku od četiri godine od donošenja ovoga Zakona zadovoljiti uvjete za punopravno članstvo u Europskom udruženju za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) i Europskom registru za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR).

(3) Pravilnike iz članka 26. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Prijedlog strateških dokumenata mreže iz članka 18. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, Hrvatskome saboru, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, obvezna su podnijeti nadležna tijela utvrđena člankom 18. stavkom 3. i 4. ovoga Zakona.

Članak 30.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 6. stavka 2. točke 3., članka 7. stavka 2. točke 2., 4., 5. i 6., članka 15., 16., 17. i 18., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23 stavaka 3., 4., 5. i 6. i članka 51. stavaka 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9. i 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH i 46/07.).

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:
Zagreb, 3. travnja 2009.

602-04/09-01/01

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.